

PROCÉS COOPERATIU *LES RAMBLES*

Metodologia de cooperació i participació

(Reglament del procés cooperatiu)

Gener de 2018

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
2. OBJECTE	2
3. OBJECTIUS I VALORS DEL PROCÉS	3
4.1 Metodologia: de la diagnosi a la coproducció de propostes a través del diàleg de sabers	6
4.2 Les fases del procés cooperatiu	7
4.5 Com participar en el procés cooperatiu	13
5. GRUPS COOPERATIUS CIUTADANS (GCC)	15
5.1 Criteris de composició dels GCC	17
5.2 Descripció dels GCC	17
6. EL PROCÉS EN OBERT: TRANSPARÈNCIA I AVALUACIÓ	18
6.1 Indicadors d'avaluació del procés cooperatiu	19
6.2 Transparència	21

1. INTRODUCCIÓ

El procés cooperatiu **Les Rambles** és la proposta de l'equip km-Zero guanyadora del [Concurs Internacional convocat per l'Ajuntament de Barcelona](#) per **dinamitzar i remodelar la Rambla de Barcelona**.

L'objectiu d'aquest procés és **retornar a la ciutadania un dels seus eixos històrics i més simbòlics**, i fer-ho **de manera cooperativa** per tal que la seva transformació suposi una millora global d'aquest espai urbà central i vertebrador de la ciutat i de l'experiència de les persones que l'habiten, el visiten i el disfruten.

Aquest és un procés cooperatiu entre tècnics, ciutadania i administració per posar en marxa una proposta d'urbanització i redisseny, amb una metodologia innovadora per fer de la Rambla un lloc divers, flexible, sostenible, inclusiu, accessible, coherent, segur, intel·ligent, contextualitzat i confortable. Les pròpies bases del [Concurs Internacional convocat l'any 2017 per l'Ajuntament de Barcelona](#) instaven a fer propostes metodològiques que garantissin una aproximació i uns plantejaments d'intervenció que fossin integrals. Les estratègies d'intervenció en les dinàmiques socials, econòmiques o culturals que es donen a les Rambles, i l'avantprojecte d'urbanització havien d'avançar de la mà al llarg de totes les etapes, les inicials de creació dels espais de cooperació i anàlisi, les de diagnosi compartida i les de coproducció de propostes.

El projecte és una herència i relleu del treball fet prèviament per entitats, veïns i veïnes i administració per repensar la Rambla conjuntament i ampliar el debat a tota la ciutat. Ara es vol concretar en un conjunt d'estratègies que acompanyin la seva reurbanització. I fer-ho, novament, com una tasca conjunta.

Les Rambles és el nom triat per identificar un projecte que vol beure de tota la diversitat, complicitats i complexitats d'aquest espai urbà de Barcelona.

2. OBJECTE

L'objecte d'aquest document és compartir els detalls metodològics del procés cooperatiu Les Rambles, per dinamitzar i remodelar la Rambla de Barcelona. L'objectiu és dotar de la màxima transparència possible al procés cooperatiu, de forma que tothom pugui conèixer el funcionament del mateix. Podríem dir que és l'equivalent al reglament d'un procés de participació.

3. OBJECTIUS I VALORS DEL PROCÉS

El procés cooperatiu se centra en la cooperació entre ciutadania, administració i tècnics, per definir criteris de diagnosi i proposta que guiïn el disseny, la gestió i la planificació de la millora i adequació de Les Rambles.

L'objectiu és rescatar conjuntament (ciutadania, administració i tècnics experts) Les Rambles del monocultiu turístic i de les seves dinàmiques empobridores del teixit social, cultural i econòmic i de la qualitat i confort de l'espai públic urbà.

El **rescat de les Rambles** parteix d'un enfocament social i de proximitat, amb **intervencions urbanístiques**, però també **econòmiques, culturals i de dinamització social**, que aconseguixin redefinir l'espai de la Rambla de forma que el que en elles succeeixi doni resposta a les necessitats ciutadanes. L'objectiu és que es faci des de la **transversalitat**, aportant la **complexitat** de coneixements que calen per emprendre la transformació d'un dels espais públics més complexos de la ciutat. I fer-ho cercant les **interseccions entre múltiples interessos** i, sobretot, el **bé comú, construint complicitats i fomentant la cooperació entre ciutadania**, administració i tècnics experts.

El treball cooperatiu, sobre el que es basa aquest rescat de les Rambles, té com a objectiu o fita final l'elaboració de l'anomenat **Document d'Estratègies d'Actuació o DEA**, compostat per diversos plans de gestió i dinamització, i un avantprojecte d'urbanització, documents que contindran la diagnosi compartida, els criteris i objectius, i les propostes sorgides del treball cooperatiu i que hauran de permetre aquest rescat col·lectiu de Les Rambles. En concret componen el DEA:

- Pla de gestió d'espais de gran afluència
- Pla de dinamització comunitària i activació d'usos temporals
- Pla de gestió cultural i equipaments
- Avantprojecte d'urbanització de la Rambla i el seu entorn

Els **objectius generals vinculats als tres primers són:**

1. *En relació al Pla de gestió de gran afluència: Recuperar i diversificar usos.* Sortir de la dinàmica de sobreafluència turística, i recuperar la massa crítica d'usuaris, per recuperar l'espai com a passeig, espai de lleure i pulmó verd estratègic. Pla de gestió de l'arbrat. Pla d'inspecció i seguretat.
2. *Pel que fa al Pla de dinamització comunitària i temporal: Crear un nou model socioeconòmic.* Fer visible el circuit econòmic de *Les Rambles* i redistribuir els

beneficis. Reorientar l'oferta de serveis per acabar amb monocultius, apostant pel comerç de proximitat i serveis adreçats a la ciutadania i veïnat.

3. *En relació al Pla de gestió cultural i d'equipaments: Reconnectar amb la història, la cultura pròpia i el teixit social.* Connectar de nou amb la història patrimonial, cultural i política de *Les Rambles*. Reconvertir-la en una passarel·la de promoció de la cultura, l'activitat comunitària, educativa, i valors i propostes ciutadanes.

Els **objectius específics de l'avantprojecte d'urbanització** de *Les Rambles* i el seu entorn són:

1. *Fer de Les Rambles un veritable eix vertebrador i identitari de la ciutat.* Requalificar *Les Rambles* com a espai urbà de passeig i d'estada, eix cívic i cultural a escala local i urbana. Definint-lo com a espai unitari, complex i flexible que permeti la pluralitat d'usos a diferents escales i la interrelació i posada en valor dels diferents equipaments culturals i edificis d'especial interès.
2. *Recuperar la percepció de l'espai Les Rambles.* Requalificar la seqüència d'espais que històricament han caracteritzat els diferents trams. Treballar aquests espais amb continuïtat transversal. Posar en valor diferents elements catalogats i/o protegits de *Les Rambles* (façanes, arbres plataners, mercat de la Boqueria, botigues i elements urbans d'especial interès).
3. *Millorar la permeabilitat, accessibilitat i mobilitat.* Incorporar els extrems de l'eix (Pl. Catalunya i Colom) per crear una lògica de continuïtat urbana mar-muntanya. Garantir la mobilitat amb transport públic i els accessos al metro, restringint el trànsit i alleugerir l'activitat comercial privada en l'espai públic. Eliminar els elements distorsionadors i/o obsolets.
4. *Modernitzar els serveis existents amb criteris de sostenibilitat i e ciència.* Implantar noves tecnologies en les instal·lacions i serveis generals (enllumenat, reg, sanejament, telecomunicacions, recollida d'escombraries, reciclatge...), atenent a criteris de sostenibilitat i eco-e ciència en el seu conjunt. Millorar la salubritat i la higiene en tot l'eix.
5. *Dissenyar un espai urbà del segle xxi: confortable i respectuós amb l'entorn.* Dissenyar un espai urbà confortable, harmònic, flexible, funcional i amable, amb zones d'estada agradables i ben dissenyades sota l'arbrat existent, proposant nou arbrat de regeneració i millorant les condicions del substrat vegetal. Racionalitzar la reubicació de quioscos, terrasses, mobiliari urbà, enllumenat i serveis existents.
6. *Fer de Les Rambles un espai segur i referent universal obert a la pau i a la solidaritat.* Projectar un espai urbà que respongui amb subtileza als aspectes clau

de seguretat. Entendre el memorial com un homenatge a la pau, la cultura i la diversitat, que no es recreï en la por ni en la mort, sinó un homenatge a la convivència universal amb una mirada oberta i contemporània.

El procés a desenvolupar atindrà als **valors que regeixen les auditories ciutadanes**:

- **Participació ciutadana:** la proposta metodològica per fomentar la participació ciutadana es basa en la Investigació-Acció Participativa (IAP), metodologia en la qual un grup d'afectats per una problemàtica busca una solució o resposta de manera conjunta, alternant moments de reflexió amb moments d'acció. Es tracta d'una metodologia sorgida del moviment per l'educació popular, i es centra en aspectes re-distributius del poder, generant estructures de treball que puguin ser tant l'agent de la reflexió com del canvi, en determinada problemàtica social. Aquest treball col·lectiu com a base de la participació ens porta a parlar de procés cooperatiu (més que no pas de procés participatiu). Es proposa treballar amb unes dinàmiques contínues de **cooperació entre tècnics, ciutadania i administració**. La idea és construir durant el propi procés cooperatiu de treball una "**Comunitat Rambles**" que en el futur podria integrar-se més fàcilment en la gestió del passeig des d'un govern participat i democràtic. Aquest procés cooperatiu ens ha de permetre arribar a la realització d'una diagnosi compartida i a la coproducció de propostes de transformació.
- **Transparència:** Es facilitarà tota la informació i documentació relativa al projecte i a les activitats que es duguin a terme durant el procés. Tota la informació vinculada al procés ha de ser pública i accessible, de manera que es pugui produir una auditoria del propi mètode de treball per part de la ciutadania.
- **Rendició de comptes:** Als fites de treball del procés s'ha de garantir la comprensió del relat, aportant, a la documentació de base, versions de redacció complementària de lectura fàcil i visual. Cada participant ha de poder traçar la seva implicació i els resultats que ha provocat, i tenir informació sobre el moment actual i sobre les properes accions. Es garanteix la traçabilitat de tots els espais i debats.
- **Comunicació bidireccional:** s'ha de facilitar la recepció d'opinions, suggeriments, queixes i propostes per part dels diferents agents i garantir-ne la desposta durant tot el procés. Tant els demandis com els despostes han de ser públiques en tot moment.
- **Control Ciutadà:** establir espais de governança amb capacitat de decisió en determinades qüestions i en determinats moments. Aquestes capacitats i moments, és detallessin en el procés de construcció del propi espai d'acció

continuada.

El procés i els instruments i canals de participació se sotmeten als principis regulats en reglament de participació ciutadana del Ajuntament de Barcelona.

4. PARTICIPACIÓ I PROCÉS COOPERATIU

4.1 Metodologia: de la diagnosi a la coproducció de propostes a través del diàleg de sabers

La redacció dels Document d'Estratègies d'Actuació (DEA) i avantprojecte i projecte executiu de les Rambles s'ha plantejat des de l'inici com un procés de disseny urbanístic integral en el cor del qual s'ha situat la ciutadania que treballa colze a colze amb els tècnics redactors de km-Zero i els tècnics de l'administració. Sense cap jerarquia entre les diferents persones i en una dinàmica horitzontal i igualitària de federació de competències. A l'escalf del debat i el treball conjunt, al llarg de quasi mig any, es vol consolidar una dinàmica d'elaboració d'un relat crític tècnicament contrastat que ajudi a que es facin visibles les opinions minoritàries i es puguin articular i matisar les majoritàries. Superar els posicionaments excloents i reconèixer la diversitat de marcs mentals presents entre els agents de les Rambles serà el resultat "gastronòmic" d'una nova cultura de participació i cooperació ciutadana i administrativa en el territori.

El procés cooperatiu es basa en la generació de dinàmiques comunitàries i espais de cooperació entre els diferents agents implicats a *Les Rambles*, ciutadania, administració i tècnics, i les diverses àrees d'influència, a partir de la metodologia d'Investigació-Acció Participativa (IAP). Aquesta metodologia consisteix a **elaborar i compartir el coneixement col·lectiu sobre la problemàtica a afrontar**, que serà la base sobre la qual **realitzar propostes de millora generades de manera col·lectiva**, tot capacitant els grups socials que viuen aquesta problemàtica per ser motor de la seva resolució.

En una primera fase hi ha una **diagnosi** compartida amb persones a partir de tècniques qualitatives i participatives d'anàlisi social que porten el **disseny i coproducció de propostes i accions**. Mentre el procés està en marxa, aquesta metodologia dona als implicats les eines i la capacitat per dur endavant activitats que van millorant i polint el procés i els resultats.

4.2 Les fases del procés cooperatiu

El procés de cooperatiu Les Rambles es compon de tres fases, amb una durada de sis mesos, entre gener i juny de 2018, i cada una d'aquestes fases tindrà unes fites de control dels avanços que assoleix, presentant en aquestes fites un document que porta el nom d'espais característiques del passeig: Canaletes, Miró i Principal

Fase 0: el quilòmetre zero Document Base o Document Canaletes:

En aquesta fase establim els primers contactes amb la xarxa vinculada i iniciem la creació del sociograma del procés. Així, posem en marxa el reconeixement entre agents, i compilem la informació i treballs sobre la Rambla que tingui tant l'administració com la ciutadania, per obtenir un punt de partida fonamentat. També contrastarem els nostres propis plantejaments metodològics amb els de la resta de concursants d'aquesta licitació (en el cas que estiguin disposats a cooperar) per incorporar altres visions, perspectives o persones al procés. Amb tota aquesta informació generem una mostra de treball per nodrir l'estructura participativa del procés i constituir el Grup Motor i els GCC, i redactem el Document Base Document Canaletes, que constituirà la fita d'acord d'inici del procés.

Les accions realitzades en aquesta fase són:

- Presentació del procés cooperatiu Les Rambles, 23 de novembre de 2017
- Reunions prèvies amb agents del territori i sectorials, del 27 de novembre a l'11 de desembre de 2017
- Conformació dels Grups Cooperatius Ciutadans, 12 de desembre de 2017
- Entrevistes Grupals amb els GCC, 18 i 19 de desembre de 2017
- Presentació a la Taula Executiva, 20 de desembre de 2017

Fase 1: la diagnosi compartida Document de Criteris i Objectius o Document Miró:

A partir de la presentació del Document Canaletes (o document base, redactat a la fase 0), té com a objectiu definir els elements bàsics de la diagnosi participativa sobre la situació actual de Les Rambles, les seves problemàtiques, necessitats i oportunitats. Compta amb dos seminaris (on participen els GCC) i amb dos tallers oberts. La fita i objectiu d'aquesta fase és la redacció del Document Miró (o document de criteris i objectius), amb una fita intermitja que prendrà forma del Document Virreina.

Abans de les fites, els GCC treballen a cada grup amb informació primària per acordar les accions, convocatòria i dinàmiques participatives, en forma de tallers oberts, que tindran lloc durant la fase. Per assolir cada fita, es validen els resultats de l'anàlisi i síntesi de l'equip kmZERO i el resultat dels tallers oberts, obtenint un document d'acord. Aquesta informació es comparteix de nou amb els equips tècnics d'estratègies i urbanització.

La diagnosi participativa que es realitza en aquesta fase compta amb dos seminaris (el seminari canaletes i el seminari virreina, ambdós amb la participació conjunta dels quatre Grups Cooperatius) i amb dos tallers oberts (taller canaletes i taller virreina, on qualsevol habitant o visitant de Barcelona pot participar).

Els Grups Cooperatius Ciutadans, activats de manera continuada, tenen l'autonomia de d'impulsar altres accions participatives complementàries als seminaris i tallers o programes públics. Així, poden convocar a entitats i ciutadania experta a les seves pròpies sessions de deliberació, realitzar accions al carrer, organitzar consultes a través de l'espai **Les Rambles** o a la plataforma Decidim.Barcelona, etc.

El calendari previst en la fase de Diagnosi Participativa és:

- Seminari Canaletes (16 de gener de 2018).
- Tallers oberts Canaletes (27 de gener de 2018, Arts Santa Mònica, d'11:00 a 14:00 h).
- Sessió tècnica interna (8 de febrer de 2018).
- Lliurament Document Virreina (15 de febrer de 2018).
- Seminari Virreina (22 de febrer de 2018).
- Tallers oberts Virreina (3 de març de 2018, lloc per confirmar, d'11:00 a 14:00 h - caldrà inscripció prèvia).
- Sessió tècnica interna (8 de febrer de 2018).
- Lliurament Document Miró o document de criteris i objectius (22 de març de 2018).

Fase 2: la coproducció de propostes - pre-lliurament **DEA o Document Principal:**

En aquesta fase es defineix, en base als resultats del document de criteris i objectius (document Miró), les línies de treball que guiaran les estratègies de millora de Les Rambles, així com les propostes que s'hi inclouran. Es treballa novament amb els Grups Cooperatius Ciutadans en seminaris i amb tallers de convocatòria oberta. La fita i objectiu d'aquesta fase és obtenir el Document Principal, que és el prelliurament del document final (DEA).

S'identifiquen les línies de treball i propostes que han d'incorporar els plans de gestió i dinamització i l'avantprojecte que conformen el DEA: pla de gestió d'espais de gran afluència, pla de dinamització comunitària i temporal, pla de gestió cultural i d'equipaments, i avantprojecte de reurbanització. Les propostes es realitzaran acompanyant esborranys d'aquests plans, cosa que capacitarà les entitats i participants per definir proves pilot i accions de testeig. Totes les propostes i resultats de les proves pilot i tests s'avaluaran per part dels GCC, per poder fixar avanços i aprendre dels èxits i errors. Aquestes propostes passaran a formar part del

document Principal.

El calendari previst per aquesta fase es concreta en:

- Seminari Miró (28 de març de 2018).
- Tallers oberts Miró-Reial (14 d'abril de 2018, lloc i hora per confirmar - caldrà inscripció prèvia)
- Sessió tècnica interna (24 d'abril de 2018h).
- Seminari Reial (3 de maig de 2018r).
- Sessió tècnica interna (10 de maig de 2018).
- Lliurament Document Principal (17 de maig de 2018).

Calendari del procés cooperatiu Les Rambles

Gener 2018						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

9G : Document Canaletes
16G: Seminari Canaletes
27G: Taller Obert Canaletes

Febrer 2018						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

8F: Treball Intern
15F : Document Virreina
22F: Seminari Virreina

Març 2018						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

3M: Taller Obert Virreina
15M: Treball Intern
22M: Document Mosaic Miró
28M: Seminari Miró

Abril 2018						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

14A: Taller obert Miró-Reial
23A: Programa Públic
24A: Document Plaça Reial

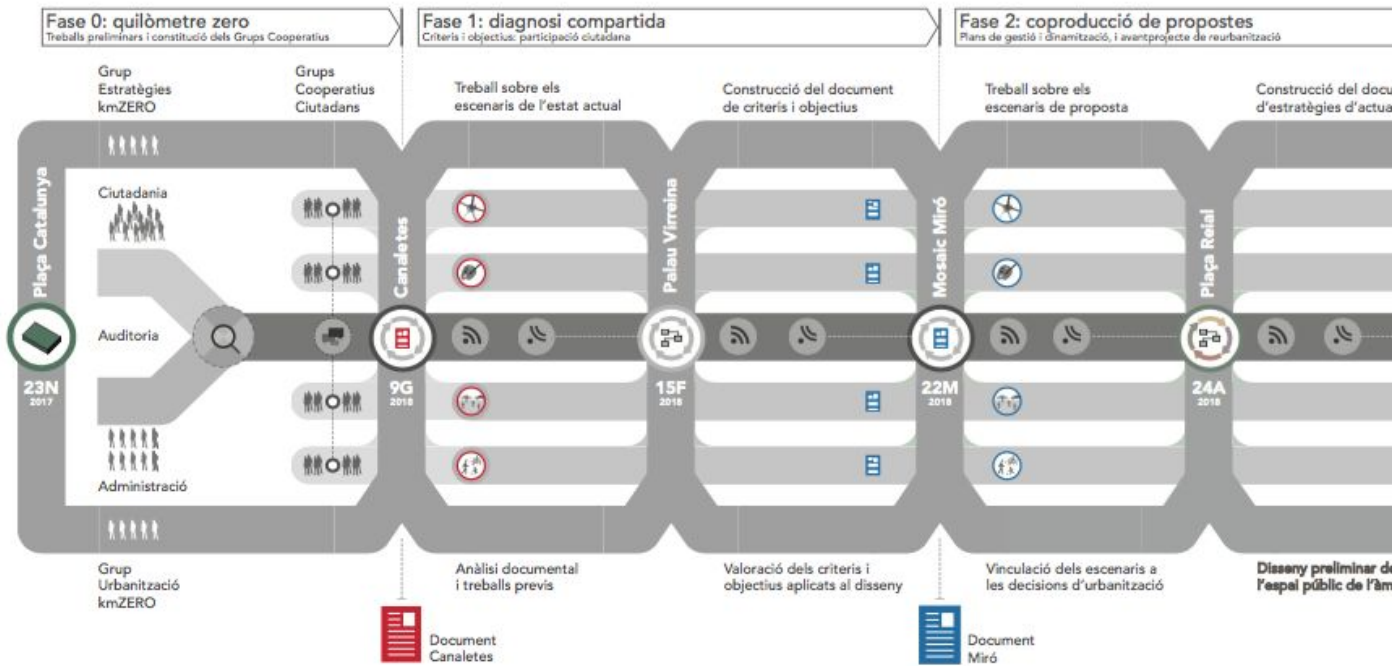
Maig 2018						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

3M: Seminari Reial
10M: Treball Intern
17M: Document Principal

Juny 2018						
DL	DM	DX	DJ	DV	DS	DG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

19J: Lliurament DEA

Fases del procés cooperatiu Les Rambles

4.3 Comunitat Rambles i Grups de Cooperació Ciutadana

Km-Zero proposa treballar amb unes dinàmiques contínues de **cooperació entre tècnics, ciutadania i administració**. La idea és construir durant el propi procés cooperatiu de treball una “**Comunitat Rambles**” que en el futur podria integrar-se més fàcilment en la gestió del passeig des d’un govern participat i democràtic.

La proposta d’un treball de cooperació ciutadana que acompanyi la definició de les estratègies d’actuació i del projecte d’urbanització posa de relleu que, encara que un espai públic tingui “les condicions necessàries” per a ser considerat un espai públic, sovint no té “les condicions suficients” per a poder ser considerat alhora un “lloc comú”. Li cal una comunitat que s’hi senti vinculada i amb forts lligams socials d’arrels locals i mirada universal, que vulgui participar en la gestió quotidiana d’aquest espai.

Per a construir aquesta “Comunitat Rambles” s’han creat quatre **grups de cooperació ciutadana** que mentre duri el procés de redacció del Document d’Estratègies d’Actuació per part de Km-Zero s’organitzaran per a participar en espais de capacitació, seminaris, tallers i activitats.

Es tracta de capbussar a totes aquelles persones implicades al llarg d’un procés cooperatiu en tot un seguit de pràctiques de construcció de relat comú i definició d’interessos comuns, que puguin esdevenir un **laboratori ciutadà de democràcia i cooperació** que tingui un doble efecte positiu: crear **eines i capacitació per a la comunitat Rambles** i futures comunitats d’arreu i **aportar millores a les polítiques públiques** de l’administració, amb tota la riquesa i diversitat d’aportacions que s’hi poden abocar.

L’objectiu final és crear dinàmiques que permetin **refer les estructures de confiança i les aliances entre la comunitat i les seves administracions** de proximitat.

L’espai públic de la Rambla de Barcelona, a dia d’avui, és un espai d’interès comú que atrau i convoca a tothom. I és un espai també al que li cal amb urgència un relat coherent que integri totes les sensibilitats en un projecte col·lectiu comú

4.4 Estructura del procés cooperatiu

Grups cooperatius Ciutadans

La idea de cooperació es basa en el que hem anomenat **Grups Cooperatius Ciutadans**. N'hi ha quatre, que tracten *Les Rambles* de manera holística, però cadascun des d'una perspectiva diferent:

- **GCC Moviment.**
- **GCC Cultura i Equipaments.**
- **GCC Comunitat i Espai Públic.**
- **GCC Economia i Treball.**

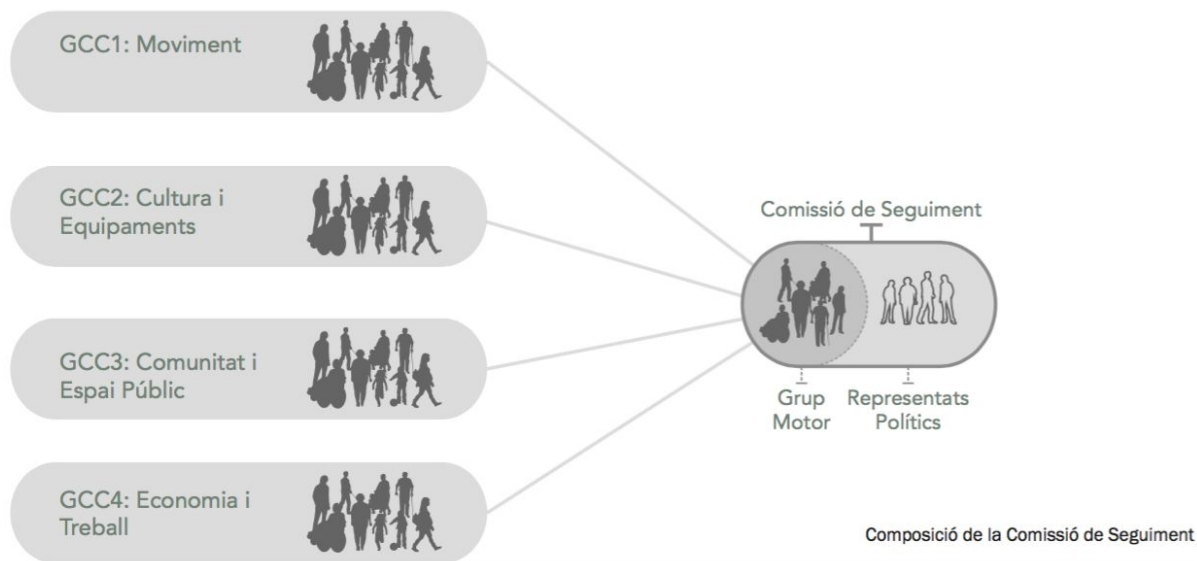
El treball dels GCC, concebuts com grups autònoms de generació de coneixement, tracten temes transversals com pot ser el turisme, l'habitatge o el desenvolupament local.

Els **Grups Cooperatius Ciutadans** estan formats per representants d'entitats interessades en cada temàtica, ciutadania experta en temes específics, integrants d'àrees rellevants de l'administració i els mateixos tècnics de l'equip km-Zero. Aquests Grups s'han anat construint artesanalment, contactant amb entitats i ciutadania que representen diferents àmbits i sensibilitats. Tot i ser concebuts com a grups autònoms, es preveu el seu reforç i seguiment per part de membres de l'equip km-Zero.

Grup Motor, Comissió de Seguiment i Taula Executiva

Amb representants de la ciutadania i membres de l'equip tècnic d'aquests quatre Grups Cooperatius Ciutadans es conforma el **Grup Motor**, que treballen amb continuïtat mensual i tenen una visió general del procés i la coordinació.

Es compta amb la **Comissió de Seguiment**, a la què, a més dels components del Grup Motor s'incorporen els i les representants polítics de les àrees involucrades al projecte. Se'ls informa dels avenços del procés i resultats, i és l'espai de presa de decisions per al desenvolupament del procés.

Finalment es compta amb una **Taula executiva** constituïda per l'Ajuntament i els representants de la UTE km zero, per fer seguiment del desenvolupament del procés, el treball cooperatiu, la definició de propostes, etc.

Tallers oberts, programes oberts i decidim.barcelona

Més enllà del treball dels Grups Cooperatius Ciutadans, i els espais de seguiment, coordinació i presa de decisions del Grup Motor i la Comissió de Seguiment, el procés compta amb la realització de **Tallers oberts a tota la ciutadania**: sessions de treball cooperatives obertes, de fins a 150 persones, on pot participar tothom qui s'inscriu durant la corresponent convocatòria. Als tallers es contrasten, modulen o completen els temes treballats als Grups Cooperatius Ciutadans a cada fase. Durant tot el procés es realitzen **quatre tallers oberts, dos de diagnosi participativa i dos més per coproducció de propostes** (aquests dos últims concentrats en un sol dia).

Els Grups Cooperatius Ciutadans tenen a més l'autonomia d'impulsar altres accions participatives complementàries als seminaris i tallers, també anomenats **Programes Públics**. Així, podran convocar a entitats i ciutadania experta a les seves pròpies sessions de deliberació, realitzar accions al carrer, organitzar consultes a través de l'espai **Les Rambles** a la plataforma Decidim.Barcelona, etc.

Finalment, l'espai del procés **Les Rambles** a la plataforma Decidim.Barcelona es concep també com un espai de participació i interacció amb el procés. A més d'espai de referència per a les convocatòries de trobades presencials, repositori de resultats i propostes, i seguiment del procés, a iniciativa dels Grups Cooperatius Ciutadans, s'obriran funcionalitats de participació en les diferents fases previstes.

4.5 Com participar en el procés cooperatiu

El procés cooperatiu està obert a la participació de la ciutadania, organitzada o no, i a tècnics, tant de l'administració municipal com de l'equip Km0 que dinamitza el procés.

La base del treball cooperatiu del procés **Les Rambles** són els Grups Cooperatius Ciutadans (veure punt 4.4 i 5), formats per representants d'entitats i grups d'interès vinculades a cada temàtica, ciutadania experta en temes específics, integrants d'àrees rellevants de l'administració i els mateixos tècnics de l'equip km-Zero. Les reunions dels GCC i els Seminaris previstos en cada fase són espais de treball cooperatiu restringits a les persones que conformen aquests Grups (veure punt 6.X sobre la composició dels grups cooperatius). No obstant, el procés preveu diferents espais oberts a la participació de tothom que vulgui implicar-se en el procés:

- **Tallers oberts a tota la ciutadania.** Són sessions de treball cooperatives obertes, de fins a 150 persones, on pot participar tothom qui s'inscriu durant la corresponent convocatòria. Als tallers es contrasten, modulen o completen els temes treballats als Grups Cooperatius Ciutadans a cada fase. Es realitzaran **quatre tallers oberts**, dos de diagnòsi participativa i dos més, en un mateix dia, per coproducció de propostes.
 - Fase diagnòsi participativa
 - **Tallers oberts Canaletes** (27 de gener de 2018, Arts Santa Mònica, d'11:00 a 14:00 h - caldrà inscripció prèvia - http://ajuntament.barcelona.cat/lesrambles/ca/noticia/convocatoria-de-taller-obert-per-al-projecte-les-rambles_603384).
 - **Tallers oberts Virreina** (3 de març de 2018, lloc per confirmar, d'11:00 a 14:00 h - caldrà inscripció prèvia).
 - Fase coproducció de propostes
 - **Tallers oberts Miró-Reial** (14 d'abril de 2018, lloc i hora per confirmar - caldrà inscripció prèvia).
- **Accions participatives complementàries o Programes públics:** Els Grups Cooperatius Ciutadans tenen l'autonomia d'impulsar altres accions participatives complementàries als seminaris i tallers, també anomenats Programes Públics. Així, poden convocar a entitats i ciutadania experta a les seves pròpies sessions de deliberació, realitzar accions al carrer, organitzar consultes a través de l'espai **Les Rambles** a la plataforma Decidim.Barcelona, etc. Aquestes accions s'anunciaran al web del procés (<http://ajuntament.barcelona.cat/lesrambles/ca>) i a l'espai **Les Rambles** a la plataforma Decidim.Barcelona
- **L'Espai Cooperatiu Ciutadà Les Rambles (Palau de la Virreina):** Es concep com un

espai de transparència i informació de proximitat, on qualsevol ciutadà pot acudir a informar-se sobre el procés, calendari, estat dels treballs... És també l'espai de treball de l'equip d'Estratègies km-Zero i dels propis Grups Cooperatius Ciutadans, i està localitzat a la planta baixa de l'edifici del Palau de la Virreina, a la Rambla, número 99, 08001 (Barcelona) planta baixa (sales 2 i 3). La disponibilitat d'aquest espai per a la ciutadania ha estat possible a través d'un conveni realitzat entre l'equip km-Zero i l'ICUB (Institut de Cultura de Barcelona). Des del dia 23 de novembre de 2017, qualsevol ciutadà pot acudir-hi, de dilluns a divendres de 17 a 21h

(http://ajuntament.barcelona.cat/lesrambles/ca/noticia/espai-cooperatiu-ciutada-de-les-rambles_602326)

- **Contacte per correu electrònic:** a estrategies.kmzero@gmail.com amb suggerències, comentaris, reflexions, propostes, millores, crítiques o felicitacions.

		GCC	Seminaris	Tallers	WEB	Decidim	Programes públics
 Ciutadania Experta	Recerca	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Activistes	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	ONG	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Tècnics Col·legiats	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A títol Individual	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Professors / Estudiants d'Universitat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Membres de Gremis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Institucions de Cultura	☐	☐	☐	☐	☐	☐
 Habitants del Territori de Ciutat Vella	Associació Veïnal	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Associació Sectorial	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Eix Comercial	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Altres Sectors de Treball i Economia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
 Habitants de Barcelona			☐	☐	☐	☐	
 Visitants de Barcelona			☐	☐		☐	

5. GRUPS COOPERATIUS CIUTADANS (GCC)

Els quatre Grups cooperatius ciutadans tracten les Rambles de manera holística, però cadascun des d'una perspectiva diferent, centrant-se en quatre àmbits temàtics: Moviment, Cultura i Equipaments, Comunitat i Espai Públic, i Economia i Treball.

Els **Grups Cooperatius Ciutadans** estan formats per representants d'entitats o grups ciutadans vinculades amb cada temàtica, ciutadania experta en temes específics, veïns i veïnes, integrants d'àrees rellevants de l'administració i els mateixos tècnics de l'equip km-Zero. La seva estructura és per tant sempre la mateixa: Un bloc de TÈCNICS: els de l'equip redactor km-Zero i membres dels seus dos equips (equip d'Estratègies i equip d'Urbanització) i els tècnics municipals de les àrees sectorials corresponents; Un bloc de CIUTADANIA EXPERTA, en la què s'han escollit persones pertanyents a entitats sectorials vinculades amb les temàtiques de cada grup o persones que a nivell individual en són expertes; I finalment un darrer bloc de representació del TERRITORI i en el què hem inclòs associacions veïnals i associacions de diferents eixos comercials.

Aquests Grups s'han anat construint artesanalment, contactant amb entitats i ciutadania que representen diferents àmbits i sensibilitats. Tot i ser concebuts com a grups autònoms, es preveu el seu reforç i seguiment per part de membres de l'equip km Zero.

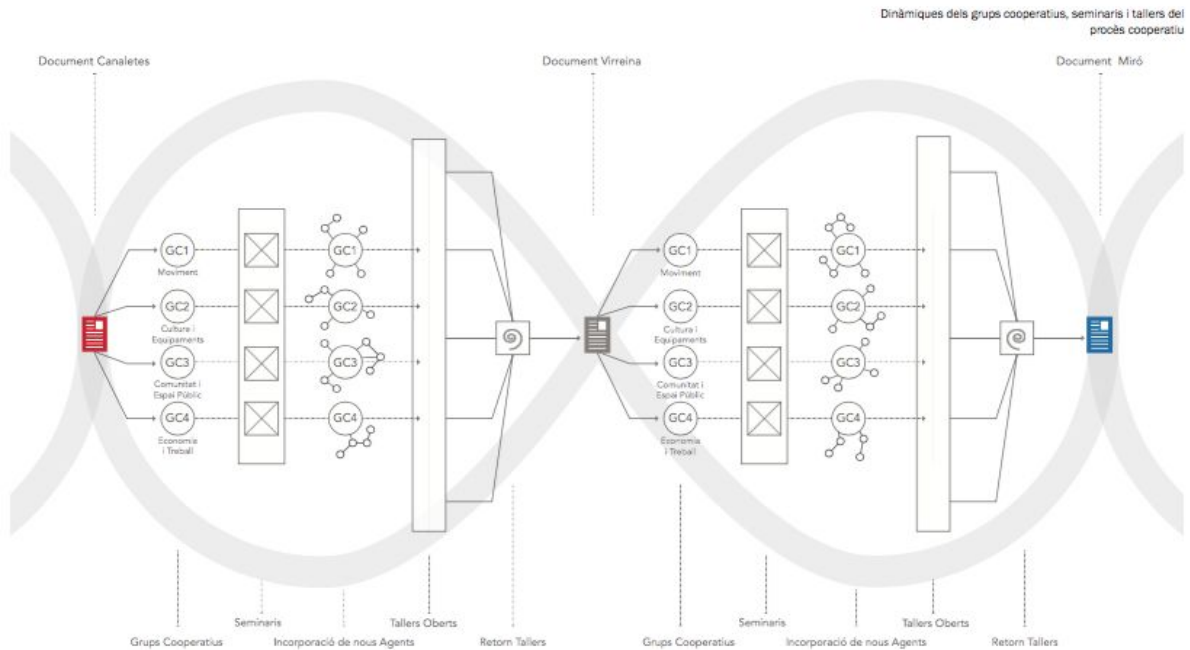
Cada grup cooperatiu específic busca ser complementari dels altres i alhora la porta d'entrada d'altres agents que es puguin sumar als tallers oberts i també que puguin participar de tots els espais que genera aquest procés cooperatiu: web, decidim, programes públics, etc.

La complexitat i les diverses vessants implicades a Les Rambles, ens recomanava definir una estructura basada en grups de treball distribuïts per temàtiques als que sumar coneixement sectorial i coneixement territorial. D'aquesta necessitat sorgeixen els GCC, no sols com comissions sectorials, sinó com espais als que sumar visions diferents sobre el mateix fenomen, visions que es complementen i generen un tot més complex que la simple suma de les parts, donat que a cada GCC interactuen la part de coneixement sectorial i la territorial, molt més propera i subjectiva.

Dintre d'aquests treballs temàtics s'afronten també reflexions transversals sobre fenòmens que tenen influència a tots els àmbits, com podrien ser el turisme, l'habitatge, l'oci, la seguretat... Aquests temes s'afronten dintre de cada GCC explorant implicacions concretes que, segurament en grups de treball sense aquesta perspectiva sectorial, es podrien passar per alt.

El procés cooperatiu no es busquen acords de consens al 100%, sinó criteris compartits amb un ventall de diversitat, que ha de ser treballada després pels tècnics del projecte per tal de cercar i elaborar la millor proposta possible, amb la millor justificació possible.

En el futur es pretén que els GCC es puguin convertir en una comunitat real i oberta que desenvolupi accions de canvi i resolució de les problemàtiques detectades i sigui eina de seguiment del desenvolupament de les directrius del DEA i el projecte d'urbanització. Una Comunitat Rambles que vagi molt més enllà del procés cooperatiu que ara abordem.

5.1 Criteris de composició dels GCC

La composició dels GCC s'ha definit a partir d'un procés artesanal a partir d'una mostra en forma de sociograma on s'han nat col·locant a diferents agents en funció de la seva proximitat a l'objecte del procés en base a les categories IGUALS, DIFERENTS, ALIENS I OPOSATS. Val a dir que s'ha fet un anàlisi dels diferents agents en relació al seu poder, i s'han establert el que anomenem "conjunts d'acció", aquells agents que poden treballar junts, no sols per coincidència de discurs, també donant valor a la diversitat, però evitant postures clarament enfrontades i que impedirien qualsevol treball conjunt al partir de conviccions massa allunyades de l'objecte del procés. Busquem agents que es senten representatius, i que per a nosaltres al procés siguin significatius. Aquelles posicions en els extrems que no formen part del procés participatiu, ja que incloure-les en una eina estable de treball la pot tornar inviable, no estan excloses del procés, ja que se'ls pot incorporar en altres moments de treball més oberts o específics.

5.2 Descripció dels GCC

GCC1: Grup Cooperatiu Ciutadà de MOVIMENT, des d'on es proposa treballar les problemàtiques de **Les Rambles**, no només des de la mobilitat de vehicles i transport públic, sinó principalment en relació al moviment de les persones. Volem aprofundir en la complexitat de les necessitats logístiques i ciutadanes, així com tenir ben presents tot el conjunt i diversitat d'agents que hi intervenen. També volem pensar **Les Rambles** com

element d'un sistema més ampli en el que Via Laietana, Paral·lel, Front marítim i els nodes de Plaça Catalunya, Plaça Urquinaona i Plaça Universitat també són peces fonamentals a tenir en compte a l'hora de definir la proposta.

Espai de treball, Diagnosi inicial i composició del GCC Moviment:

http://www.lesrambles.net/eines/gcc_moviment/

GCC2: Grup Cooperatiu Ciutadà de CULTURA i EQUIPAMENTS, des d'on volem aprofundir en el diagnòstic de quines són les problemàtiques i quin el potencial per al rescat cultural de **Les Rambles**. De fet, l'encàrrec que se'ns fa és, entre d'altres, l'elaboració d'un Pla de gestió cultural i d'equipaments, a través del qual es vol connectar de nou amb la història patrimonial, cultural i política de la Rambla, i reconvertir-la en un espai de promoció de la cultura, de l'activitat comunitària i educativa i dels valors i les propostes i iniciatives ciutadanes.

Espai de treball, Diagnosi inicial i composició del GCC Cultura i Equipaments:

http://www.lesrambles.net/eines/gcc_cultura/

GCC3: Grup Cooperatiu Ciutadà de COMUNITAT i ESPAI PÚBLIC, en el què volem treballar per a fer de la Rambla un veritable eix vertebrador i identitari de la ciutat. Un espai urbà de passeig i d'estada que es defineixi com a espai unitari, complex i flexible i que permeti la pluralitat d'usos a diferents escales i la interrelació i posada en valor dels diferents equipaments culturals i edificis d'especial interès. Més enllà de la proposta d'actuació física en el passeig, tenim també l'encàrrec de definir un pla de dinamització comunitària i temporal i un pla de gestió d'espai de gran aflluència. La diversitat de visions i coneixements de les diferents persones convocades a aquest grup ens seran garantia de la qualitat de la proposta.

Espai de treball, Diagnosi inicial i composició del GCC Comunitat i Espai Públic:

http://www.lesrambles.net/eines/gcc_comunitat/

GCC4: Grup Cooperatiu Ciutadà d'ECONOMIA i TREBALL, en el què volem identificar i fer visible el circuit econòmic i laboral de la Rambla i el seu entorn amb la voluntat de redistribuir els beneficis i reorientar l'oferta de serveis per acabar amb l'actual monocultiu turístic i apostar per la diversitat d'oferta, pel comerç de proximitat i serveis adreçats a la ciutadania i al veïnat.

Espai de treball, Diagnosi inicial i Composició del GCC Economia i Treball:

http://www.lesrambles.net/eines/gcc_treball/

6. EL PROCÉS EN OBERT: TRANSPARÈNCIA I AVALUACIÓ

El procés cooperatiu és un conjunt d'interaccions entre la ciutadania i l'administració de molta complexitat. Més encara tenint en compte que l'espai públic de treball és un referent urbà d'escala metropolitana, i que transcendeix molt més enllà de la seva delimitació espacial i territorial.

Durant tot el procés es mantindran criteris d'auditoria ciutadana i transparència, de manera que es podrà fer el seguiment de tot allò que va ocorrent o es va decidint. Es

facilitaran canals d'informació i comunicació bidireccional, constants durant tot el procés, i que permeten realitzar una traçabilitat total dels continguts de cada document generat.

6.1 Indicadors d'avaluació del procés cooperatiu

La incorporació d'indicadors d'avaluació, per tant, serà fonamental per tal de contribuir a consolidar els aprenentatges derivats del conjunt del procés cooperatiu. Monitoritzar les errades i encerts durant el propi desenvolupament permetrà reorientar plantejaments i corregir els biaixos que es puguin anar detectant.

Aquests indicadors seran la mostra de satisfacció i de la qualitat del procés, i també del grau de participació i del seu resultat i efecte.

Indicadors per a mesurar la satisfacció dels participants al procés cooperatiu de les Rambles:

- a. Adequació de la informació prèvia disponible sobre el procés.
- b. Facilitat d'accés al procés.
- c. Adequació de la informació disponible durant el procés: la metodologia emprada i els continguts dels documents de referència.
- d. Adequació dels diferents espais i moments de cooperació: composició equitativa, dinàmiques entre agents, dinamització de sessions i participació activa i plural.
- e. Adequació de terminis i fases.
- f. Facilitat d'incorporar aportacions: possibilitats, senzillesa i grau de consideració.
- g. Utilitat del procés.
- h. Acompliment d'expectatives sobre el procés.

Indicadors per a mesurar la qualitat de les accions del procés cooperatiu de les Rambles:

- a. Adequació de les eines i les metodologies emprades: suficiència, usabilitat i comprensió.
- b. Adequació dels canals disponibles: suficiència i diversitat.
- c. Accessibilitat al reglament sobre el funcionament del procés.
- d. Adequació del funcionament del procés: convocatòries, difusió d'informació, comprensió de dinàmiques i comunicació de resultats.

Indicadors per a mesurar el grau de participació del procés cooperatiu de les Rambles:

- a. Coneixement del procés: canals i segmentació d'usuaris.

- b. Assistència als diferents espais i moments de cooperació: diversitat, proporció i evolució dels participants.
- c. Utilització dels diferents canals durant el procés: diversificació i segmentació dels participants.
- d. Quantificació de les interaccions a recursos en línia: documents de referència, consultes en línia, propostes presentades i xarxes socials.
- e. Quantificació de la comunicació bidireccional: reclamacions, suggerències, propostes i respostes.

Indicadors per mesurar l'èxit dels resultats del procés cooperatiu de les Rambles:

- a. Coherència de les propostes incorporades al document definitiu.
- b. Percepció d'aprenentatge i creixement personal durant el procés cooperatiu.
- c. Corresponsabilització i compromís dels diferents agents amb les estratègies de canvi.
- d. Visibilització del canvi de model comercial i residencial: diversificació d'usos i veinificació de les Rambles.
- e. Percepció de canvi en l'eix central de les Rambles: usos, intensitats i regulació.
- f. Continuitat dels grups de treball com a eina de seguiment de les accions i transformacions previstes a les Rambles.

Per poder realitzar l'avaluació del procés i dels resultats del mateix, es treballaran els esmentats indicadors amb les accions següents:

- a. Recollida de les expectatives dels integrants dels Grups Cooperatius Ciutadans a l'inici del procés.
- b. Fixació de moments i dinàmiques d'avaluació amb els integrants dels Grups Cooperatius Ciutadans.
- c. Enquestes d'avaluació als participants en les accions i tallers oberts.
- d. Enquestes de valoració a les eines en línia.
- e. Recollida d'informació a la comunicació bidireccional: reclamacions, suggerències, propostes i respostes.
- f. Recollida de dades de participació als diferents espais cooperatius, segmentant la informació per grups d'edat, gènere, col·lectius, origen i altres variables.

6.2 Transparència

La informació i documentació del procés es pot trobar en diferents espais:

- Pàgina web del Procés Cooperatiu Les Rambles:
<http://ajuntament.barcelona.cat/lesrambles/>
- Eina de treball del procés cooperatiu Les Rambles – Espai web de la #ComunitatRambles: <http://www.lesrambles.net>
- Espai a Decidim.Barcelona: PENDENT
- Espai Ciutadà Cooperatiu Les Rambles: l'edifici del Palau de la Virreina, a la Rambla, número 99, 08001 (Barcelona) planta baixa (sales 2 i 3), de dilluns a divendres de 17 a 21h
- **Contacte per correu electrònic:** a.estrategies.kmzero@gmail.com